

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

egész évre 150.— L., félévre 85.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

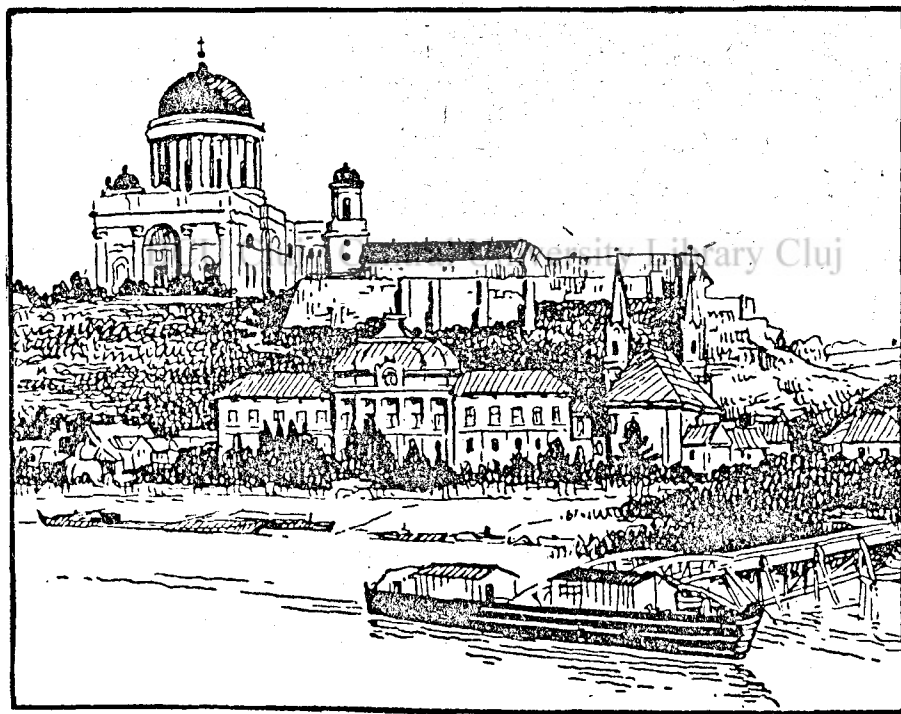
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

Esztergom csodája.

A mult szép emlékei az egyes embernek is erőt, vigasztalást adnak a jelen bajai között. A nemzetek számára meg éppen örökké megújuló, kimerithetetlen erőforrást jelentenek a

Képünk a gyönyörű érseki székesegyházat ábrázolja, amelyet száz évvel ezelőtt építettek. A templom, mint a képen is látszik, magaslaton fekszik. Árpád utódainak uralkodása alatt azon-

Esztergom érseki temploma.

megvivott küzdelmek, kiállott próbák dicső emlékei, a hibák, tévedések tanulságai.

A magyarság is méltán fordulhat történelmének fölemelő emlékeihez, az ősök erkölcsi és szellemi hagyatékához.

Ime, mostani nehéz sorsában is nagy vigasztalást, fölemelő üzenetet küldött neki a mult. Tudósok kutatásai napfényre hozták a magyar történelem legdicsőségesebb korszakának: az Árpád-utódok uralkodásának legfényesebb emlékét: az esztergomi királyi palotát.

ban nemcsak egyházi épületek díszítették a hegyet, hanem itt voltak a legfényesebb királyi paloták is. A hagyomány szerint az első magyar király, Szent István szintén itt született.

Az Árpádok kihalása után következő királyok Visegrádon, Budán is pompás palotákat emeltek, Esztergom lassanként elvesztette főváros jellegét, a régi királyi palotákat az érsökség szállotta meg. Egyes kiváló érsekek, mint Vitéz János, Mátyás király nevelője még szépítették is a királyok hagyatékát.

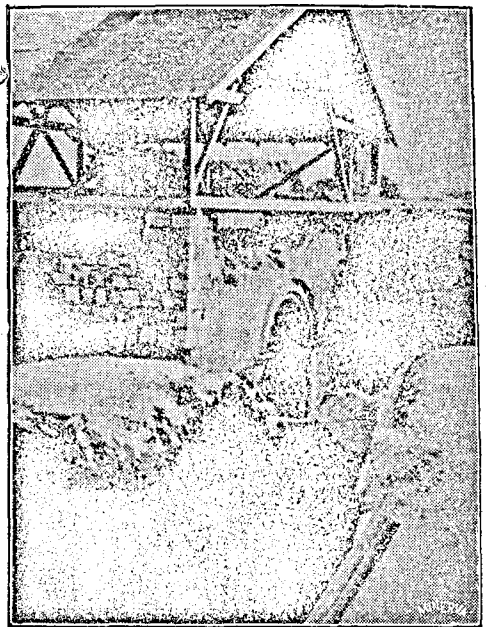
Cenzurat.

A magyar élet virágzásának ragyogó évszázait a mohácsi vész után szomorú idők váltották föl. Élethalál harcot kellett folytatni a törökök ellen. Ezeknek a harcoknak a folyamán az esztergomi magaslátot is védelemre alakították át, a gyönyörű paloták tetejét leszedték, a termeket földdel, omladékkal töltötték ki, a falakra bástyákat emeltek.

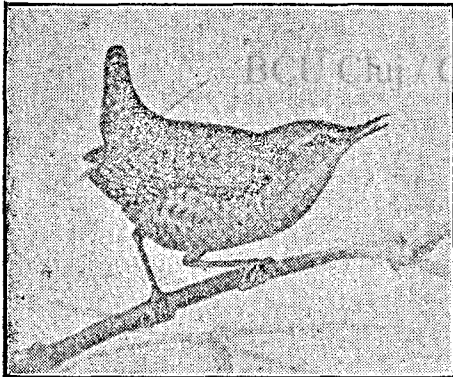
A közelmúlt években történelemtudósok kutatni kezdték a régi dicsőség nyomait. A kutatást fényes siker jutalmazta: a föld és omladékok eltakarítása után káprázatos szépségek kerülnek felszínre, templomok, termek, ajtók, kapuk művészi emlékei.

Esztergom csodájának nevezik az eddig föl-tárt szépségeket.

Az ásásokat a tavaszon ujult erővel folytatni fogják. A cél az, hogy a török harcok idején föld alá került épületeket mind napfényre hozzák s a megmaradt töredékekből vagy azok utánzásával újraépítik. Esztergom csodája akkor olyan hírességre fog emelkedni, hogy a régi művészi dolgok kedvelői a világ minden tájékáról csakugyan csodájára fognak járni.

Az esztergomi ásások egyik nevezetes részlete: a királyi vártemplom művészi faragású ajtóval. A kiásott épületek fölé deszkafödelet építettek, hogy az őszi, téli ázásoktól megóvják.

Európa legkisebb s egyik leghasznosabb madara.

Az ökörszem nemcsak vidékeinknek, hanem Európának is legkisebb madara. Olyan könnyű, hogy kétszáz darab nyomna egy kilót. Színezete egyszerű, de tollazatának rajza nagyon szép. Finom tühegyes csőrével a legeldugottabb bogár petét is megtalálja. Nagyon eleven, mindig éhes madárka. Minthogy a legapróbb és legrejtettebb káros bogarakat és azok petéit, télen-nyáron ernyedetlenül irtja, a leghasznosabb madaraink közé tartozik.

A Nonius-ló.

Magyarországon a kisgazdák is nemes vérű lovakat tenyésztnek. Az Alföldön legjobban a Nonius fajta, kitűnő ígás ló van elterjedve. A Nonius erős csontozatu, izmos ló, kitartó és munkabíró. Képzünkön Debrecen város egyik Nonius mérijét mutatjuk be.

Magyar gyűlölködés és lustaság.

Néhány nappal ezelőtt hosszú-hosszu magyar verset olvastam. Ezelőtt közel háromszáz évvel írta a magyar nép egyik legnagyobb költője, Zrínyi Miklós, aki amellet, hogy szép verset tudott írni, nagy vitézséggel forgatta a kardot a török ellen. Mert akkor a török volt az a magyarok földjének nagy részén. Zrínyi Miklósnak, a dédnagyapja, akit ugyancsak Miklósnak hívtak, Szigetvár kapitánya volt, s ennek a várnak a védelmében esett el. Biztosan vannak olyanok, akik hallották a hírét a szigetvári hősnak. A jó Isten úgy akarta, hogy a szigetvári hősnak a dédunokája ne csak nagy hadvezér, hanem nagy költő is legyen. Így írta meg fiatal Zrínyi Miklós dédnagyapjának, a szigetvári Zrínyi Miklósnak a harcait a török ellen és vitézi halálának a történetét abban a hosszú versben, amelyiknek a címe: Szigeti védelem.

Hosszu lenne elmondani azt a szépséges szép történetet, amiről ez a vers szól. Egyszer majd rá is sor kerül. En most ennek a hosszú versnek csak két soráról akarok írni, két olyan sorról, mely ezelőtt szinte háromszáz évvel íródott, de azért ma is igaz és talán igazabb, mint valaha. A két sor így szól:

*Az magyarok pedig legghenyelőbb népek,
Egyik az másikat gyűlölik, mint ebek.*

Mai beszédben ezt így mondanók:

*A magyarok pedig legghenyelőbb népek,
Egyik a másikat gyűlölik, mint ebek.*

A nyáron bejártam, csak úgy gyalogszerrel, Dél-nyországnak egy jó részét. Sok szépet, sok székes dolgot láttam, talán el sem tudnám sorolni, hogy mennyi reidment. De egy pillanatig nem tudtam zavartalanul örvendezni a sok szépségek, mert léptem-nyomon láttam, hallottam, éreztem, hogy a népem a „legghenyelőbb” nép, hogy „egyik az másikat gyűlölik mint ebek”. Tudtam és tudom, hogy amely nép henyélő, a nemtörődő és gyűlöli a saját maga véréit, nem érdemli meg, hogy sorsán megkönyörüljen az Isten. Addig, amíg az erdélyi magyarok ott olyan emberek lesznek, akik csak a magyar érdekeiket látják, akiknek mindegy, hogy a jók templomában anyanyelvükön vagy más-más nyelven beszélnek Istenről és parancso-

latairól, akiknek mindegy, hogy a faluban egyetértés vagy gyűlölködés van, akik a falu papjában és tanítójában csak ellenséget látnak, akiknek mindegy, hogy a templomban vagy a koresmában vannak-e többen vasárnap, akiknek mindegy, hogy hogyan nő fel a gyermekük, — amíg sok olyan erdélyi magyar lesz, akik kényelemszeretetből, lustaságból nem törődnek azokkal a köteleességekkel, melyeket falujuk és népük sorsa ró reájuk, addig nem lehet más a mi sorsunk, csak gyengülés, szegényedés, pusztulás, halál. Mert igaz az, hogy a legghenyelőbb nép vagyunk és, ha közösen keli tennünk valamit, akkor szerteszéthúzódnunk és százsorosan tétlenek, henyélők leszünk.

Es igaz az is, hogy a magyarok „egyik az másikat gyűlölik, mint ebek”.

A nyáron gyümölcs szállító autóval mentünk be Moldvába s az autón egy fiatal magyar cipész-mester is utazott. Buhuși-ba igyekezett, ahol műhelye van. Elmondta, hogy Buhuși tulajdonképpen nem egyéb, mint az az óriási posztógyár, amelynek majdnem minden romániai városban vannak üzletei s Buhuși lakói a posztógyárban dolgozó munkások.

Sok a magyar iparos — mesélte a fiatal ember, — de hiába vannak sokan. Román a románul összefartó, zsidó a zsidót kisegíti, de a magyarok, ha lehetne, felfalnák egymást. Minél közelebb van egymáshoz két magyarnak a szülőhelye, annál inkább gyűlölködnek. Akármelyik jobban megéri magát a másik nép fiával, mint a saját vérével.

Es tudnék még példákat felhozni Erdély-ország bármelyik részéből s ezek a példák mind azt mondanák, amit Zrínyi Miklós mondott ezelőtt háromszáz évvel: a magyarok

egyik a másikat gyűlölik, mint ebek.

Van egy gyergyóremetei nőtá. Aki azt a nőtát hallja, megérzi, hogy milyen fájdalmas is a sok széthúzásunk, egymásra való acsarkodásunk, gyűlölködésünk. Szomorú a nőtája, de még szomorúbbak a szavai:

A búbanat, keserűség,

Még a testvér is ellenség.

Hát idegen hogyan vána,

Még a testvér sincsen jódra . . .

Magyarok, magyarok, erdélyi magyarok, béküljétek meg a haragosaitokkal, békítsétek ki a haragosokat, mert Jézus szavai szerint: nemcsak az méltó az ítéletre, aki öl, hanem az is, aki az ő atyjafiára haragszik.

Legyetek serények egymás segítésében. Tudjátok meg, hogy Isten előtt felelősek vagyunk egymásért, még az ellenségeinkért is és Isten számonkéri nemcsak a gonosz tetteket, hanem a gonosz szavakat és a gonosz gondolatokat is.

Közeledünk Karácsony ünnepéhez. Ezt az ünnepet a szeretet és béke ünnepének szokták hívni. De vajjon valóban mindenki számára az volt-e eddig?

Te, aki olvasod ezeket a szavakat, ne nyugtass egy pillanatig sem, amíg minden haragosoddal ki nem békülsz, még akkor is, ha meg kell alázkodnod haragosod előtt. Gondolj arra, hogy

Isten azért veri úgy a Te szegény népedet, mert a nép fiai gyűlölködnek egymásra és ahányan vannak, annyifelé huznak, erejüket szétforgácsolják, egymást, egyházukat, iskoláikat, falujokat és egész népüket romlásba, végső pusztulásba döntik.

Akarod, hogy Isten megáldja a Te karácsonyodat? Tégy jót embertársaidal, még ellenségeiddel is, hogy a Szeretet ünnepén mi mindegyik, egymásra gyűlölködő erdélyi magyarok a Szeretemben egyesüljünk egymással.

Gondolj folyton a mai rettenetes helyzetre a még szomorubbna igérkező jövőre és — igy küszölj a Szeretet és Béke ünnepére és — igy keresd a békességet még legelkeseredettebb ellenségeddel is.

Erdélyi Géza.

Különös

Nyugalom a Saar-kérdésben. Hosszu és izgalmas tárgyalás után az olasz vezetéssel Rómban tartott előkészítő tanácskozásokon az érdekelt francia és német kormányok megállapodtak a Saar-kérdéssel kapcsolatban minden eshetőségre, úgy, hogy a népszavazást most már a jövő évben nyugodtan megiehet tartani. A legnehezebb kérdés a francia állam tulajdonába került szénbányák tulajdonának kérdése volt arra az esetre, ha — ami valószínű — a népszavazás Németország javára döntene. A megállapodás ebben a kérdésben az, hogy Németország 900 millió frankért átveszi a bányákat és még 100 millió frankot fizet kártérítés s a bérházások értékének megtérítése fejében. Erre a most a Saar-vidéken forgalomban levő s márkával kieserendő frankot kell elsősorban felhasználni. A megállapodás rendezte a német menekültek helyzetét, akik egy évig még bán-

tatlanul maradhatnak a területen, azután azonban ki kell vándorolniok.

A megegyezés általános megnyugvást keltett s remélik, hogy a megkezdett uton haladva, meg lehet teremteni Franciaország és Németország között a jó viszonyt. Hitler már több alkalommal késznek nyilatkozott erre s most megint külön meghatalmazottakat küld Párizsba ebből a célból.

Angol intelem. Az angol parlament gyűlésén Baldwin miniszter intézett komoly figyelemztetést Németországhoz, hogy hagyjon fel a háborus készülődést jelentő fegyverkezéssel s a Népszövetségbe visszalépve, annak keretében működjek együtt a többi hatalmakkal. Németország azonnal válaszolt a figyelemztetésre. A választ Göring miniszter adta. Szerinte Németországnak ninesenek háborus szándékai, ennek több ízben komoly bizonyítékát adta s ha fegyverkeznek, azt a béke érdekében teszi.

Különbözet előzetes tárgyalások folynak Németországnak a Népszövetségbe visszalépése biztost-

tására. A német kormány azonban súlyos feltételeket szab: elvett gyarmatai visszaadását, fegyverkezése korlátozására vonatkozó békeszerződési intézkedés megszüntetését s teljes egyenjogúsága elismerését, két utóbbi feltételek nemcsak maga, hanem a többi vesztes államok javára is. Így alig hihető, hogy a német visszalépés egy hamar bekövetkezzék, mert még nem lehet szó a feltételek teljesítéséről. Egyébként megbízható hírek szerint a német fegyverkezés már teljes.

Politikai gyilkosság Oroszországban. Meggyilkolták Kirov szovjet titkárt, akit a fiatal bolsevisták között legkiválóbbnak tartottak s ezért már ki is szívték, mint Sztálin utódját. Szovjet vezetőit nagyon megdöbbentette a merénylet, annál inkább, mert a folyton megújuló ellenforradalmi tevékenység erősödését látják benne. Meggyilkolt politikust nagy népszerűséggel temették el.

Szerezzünk új előfizetőket!

A genfi per. A marseillei gyilkosság miatt beadott szerb parasztszáz és az arra adott magyar választ a Népszövetség bizottsága zárt ülésben tárgyalás alá vette. Valószínű, hogy ez érdemleges tárgyalást januárra tüzik ki, amikor mindakét fél teljes egyetértéssel fog felvonulni. Általános vélemény szerint a szerb bizonyítékok sulya nagyon kevés. Ezért, de a nyugalom biztosításáért is békés megoldásra törekcsenek a nagyhatalmak, különösen Olaszország, amely nyíltan Magyarország mellé állott.

Az Amerikában élő negyede millió horvát megismételte 1931-ben és 1933-ban tett azt az ünnepélyes nyilatkozatát, hogy Szerbiában addig nem lesz béke és nyugalom, amíg Horvátország és Macedónia nemzeti különállását nem biztosítják. Ez a nyilatkozat erős ellentétben áll a szerb kormánynak azzal a nyilatkozatával, hogy a merényletnek nem a politikai okai voltak.

Erdőtelepítés Magyarországon. A magyar törvényhozás az országban levő nemzeti vagyron biztosítására és fejlesztésére új erdőtervényt alkotott. Ennek végrehajtásával kapcsolatban 15 év alatt 185 ezer hold gyengébb minőségű területen fognak erdőt telepíteni. Ez munkát is ad a föld értékét is emeli.

Csehország a hármass megbeszélésben. Még meg nem erősített hír szerint a cseh kormány egyelőre foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy csatlakozzék az olasz-magyar-osztrák hármass tárgyalásai megbeszéléséhez. A cseh ipar nehéz helyzetében ezt a lépést egészségesnek kell tekinteni, de valószínű, hogy a politikai megakadályozza végrehaj-

A csehszlovákiai hadgyakorlaton éles golyóval 145 katonát lőttek le. Több prágai újság feltehetően cikkekben számol be arról, hogy a legutóbbi felvidéki hadgyakorlatok lefuvása előtt éles töltényekkel lőttek, aminek borzalmas következménye volt. A szemben levő cseh ezredeből egész sor embert találtak el az éles töltések és állítólag 145 katonát megöltek és sokat megsebesítettek. Hivatalos magyar adatok szerint az éles töltények tévedésből kerültek a katonák gyakorló töltényei közé. Hír szerint a kérdés a parlamentben is szóba fog kerülni. Az eset a hadgyakorlaton nagy riadalmat keltett. Tábori telefonokon és rakétákkal azonnal parancsot adtak a tűz beszüntetésére. Az éles töltésekkel való lövöldözés azonban akkorra már szörnyű pusztítást végzett a cseh ezredben.

Belpolitikai hírek

Lemond a pénzügyminiszter? A liberális párt állandó bizottsága foglalkozott Románia pénzügyi helyzetével. A liberális párti vezetők körében az a feltevés, hogy a pénzügyminiszter rendelet-törvényei nem hozták meg mindenben a kívánt eredményt. Ezért a kormánynak más megoldásokon kell gondolkoznia. A liberális párt határozatával kapcsolatban Slavescu pénzügyminiszter le akar mondani.

Érdekes külpolitikai beszéd hangzott el a szenátusban. Filipescu Gligor szenátor a szenátusban beszédet tartott Románia külpolitikai helyzetéről. Megállapította, hogy Olaszország és Románia között mindaddig nem jöhet létre őszinte barátság, amíg

Olaszország támogatja a magyar revíziós politikát. Longyelországra vonatkozólag kijelentette, hogy a németek és longyellek között meg egyezés jött létre és ez nagyban befolyásolta Longyelország eddigi politikájának irányát. Beszéde végén azt a következtetést vonta le, hogy Romániának hűnek kell maradnia Franciaországhoz, mert Franciaország sohasem hagyta cserben Romániát. Végül kijelentette, hogy Románia a békét akarja.

Maniut erkölcsileg tönkretakarják tenni. A kormány és a nemzetipárt között levő ellentét, amely mint ismeretes, a Skoda-üggyel kapcsolatban keletkezett, mindinkább kiélesedik. A nemzeti parasztpárt a kormány ellen való neheztelés miatt a parlament ünnepi ülésén nem jelölt ki ünnepi szónokot. Így a nemzeti parasztpárt részéről az egyessülési ünnep alkalmával a parlamentben senki sem beszélt. Különben a kormány a végsőkig menő harcra szánta el magát. A Skoda-féle üggyel kapcsolatban ugyanis egyszersmindenkora tönkretakarják tenni Maniut Gyula tekintélyét. A nemzeti parasztpárt sem várja tétlenül az eseményeket. Nagyban készül a Boila-féle bírósági tárgyalásra, ahol Boilának a Skoda-féle ügyben való szerepét fogják tisztázni. A tárgyalásra védőül eddig ezer nemzeti parasztpárti politikus jelentkezett. Érdekes, hogy Vajda, volt miniszterelnök egyik legutóbbi beszédében ugyanesak Maniut teszi felelőssé a Skoda-féle fegyverszállítási szerződés megkötéséért.

Nincs béke a liberális pártban! A kormánypárt öreg és fiatal tagjai között dúló viszály nem akar elcsendesedni. Legutóbb a prahovamogyói liberális szorvo-

zet gyűlésén történt összetűzés a két csoport között. A gyűlésen olyan botrány volt, hogy a tagozat elnöke lemondott.

Kinevezték Háromszék-megye interimár bizottságának új tagjait. Közöltük, hogy Háromszék vármegye ideiglenes választ-

mányának magyarpárti tagjai lemondottak tisztségükről, mert nem tudták vállalni a felelősséget a prefektus intézkedéseier.

A lemondott magyarpárti tagok helyébe most új tagokat neveztek ki. Az új tagok dr. Bágya István kovásznai, dr. Fekete

András kézdivasárhelyi ügyvéd, dr. Szendrey Kálmán gidófalvi orvos és dr. Tamás Elek Kézdiszentlélek község primárja. A kinevezett tagok közül egyik sem tagja a Magyar Pártnak, tehát nem is képviselhetik a Magyar Pártot.

Magunkról!

A Magyar Nép első számai annak idején a tél első havával szálltak szét Erdély magyar falvaiba. Azóta ilyen időtáiban most is érezzük az első lépések izgalmát, a szárnyrakelés reménysegeit és aggodalmait.

Nem az aggodalmak váltak valóra, hanem a reménységek. Az erdélyi magyar gazdánép ezrei és tízezrei bizalommal fogadták a mi testvéri keznyujtásunkat, hajlékuk állandó látogatójának kötötték le a Kolozsvárról hetenként utrakelő Magyar Népet. A bizalom és szeretet megnyilatkozása a lap munkatársait lelkesedésre hangolta és azzal a vágygal töltötte el, hogy érzelmeinek legnemesebb hevét, tudásának, életismeretének legjavát küldje szét a lap hasábjain. Így fejlődött a Magyar Nép az erdélyt magyar élet egyik fontos és értékes alkotó elemévé, így lett szomorúságoknak enyhítője, veszedelmeknek elhárítója, sötétségeknek eloszlatója, testvér szívnek kapcsa, nemzeti nagy érdekeknek egyszerű, de bátor katonája.

Az évek pedig peregték és az évtized mesgyéjén is jóeskan túlhaladtak. A Magyar Nép olvasótáborával együtt élvezte vagy szinte az idők járásának változásait: áldásos napfényt s ártalmatlan zimankót.

Az utóbbi években sokkal több jutott a borultból, kártevő viharokból, mint a napfényes derűből. A gazdasági bajok nyomását több oldalról is érezniünk kellett: előfizetőink között sokan alkadtak, akik az előfizetési díjjal esekély áldozatát sem tudták meghozni lelkiük épülésére. A pénzügyi helyzet romlásával pedig mindinkább elsorvadtak az üzleti hirdetések lehetőségei.

De más nehézségek is megnehezítették a Magyar Nép sorsát. Üzleti alapon, tehát kevés lelkiismereten és nagy élelmességen elindított népl-

pok pergőtűzhöz hasonló mohósággal igyekeztek utunkat vágni és olvasó táborunkat elhódítani. Ezt a jelenséget világért sem akarjuk a magunk szűkkeblű érdekei szerint elbírálni. Voltaképpen nekünk, akik először szálltunk síkra falusi népünk mentésére a betű hatalmával, örülnünk kellene, hogy a népujságok annyira megsaporodtak s olyan bőséggel hordják a magyar szót a magyar falvakba. Örülünk is, amikor az a betű jószándékkal vetődik papírosra, amikor abban a magyar szóban magyar lélek lobog.

De el lehet-e ezt mondani azokról a krajedoros újságokról, amelyek ma rikoltva kínálják magukat a szomjas magyar lelkeknek? Nem mérges italt kínálnak-e hangzatos címek alatt, nem olcsó husnak hig és szagos levét öntik-e a vásárló tányérjába?

A Magyar Nép azonban szilárdan állja ezt az ostromot is! Sőt, amint az olvasóink máris megállapíthatták, újult kedvvel, meggyarapodott terjedelemben, a képek oktató és gyönyörködtető erejének la tbavetésével bontakozunk ki a közelmúlt évek nyomasztó hangulatából. Erős hitünk és reménységünk, hogy a Magyar Nép nem volt, hanem lesz!

De az új virágzás munkálására segítségül hívjuk a Magyar Nép hű barátait, igaz jóakaróit is! Régi és annyi eredményt hozó jelszavunkat hangoztatjuk: minden előfizetőnk szerezze meg valamelyik földemberét új előfizetőnek!

A Magyar Nép továbbra is barátja, tanítója, ügyvédje, tanácsadója, költője, mulattatója kíván lenni az ő olvasóinak! Jöjjenek táborunkba azok, akik testvéri jóakaratra és a művelődés tiszta forrásaira vágyakoznak!

Törvények

Újra szabályozták az adóbónok felhasználásának módját. Az adóbónok felhasználásának módját az 1934 évi július 6-iki törvény szabályozta utoljára. Most ezt a rendelet törvényt megváltoztatták. Az újabb rendelkezések szerint továbbra is érvényben marad az a rendelet, hogy az 1934 április 1. előtt keletkezett ántetés-pénzek adóbónokkal igényelhetők ki. Az új rendelet kifejezetten hangsúlyozza, hogy az 1934 április 1. után keletkezett ántetés-pénzek nem fizethetők adóbónokkal. Fontos intézkedése az új rendeletnek, hogy az 1934 április 1. előtt keletkezett adótarozások adóbónokkal fizethetők. Az adóbónokkal való fizetés azonban csak külön kérvény alapján engedhető meg. A kérvényeket a pénzügyigazgatóságok az ugynevezett központi amortizációs pénztárhoz terjesztik be és ez dönt a kérések sorsáról. Bár meglehetősen meg lehetne nehezítve ilyenformán az adóbónokkal való fizetés, mégis sürülnünk kell a rendeletnek, mert a nyugdíjasok adóbónjait az értéke emelkedni fog. Fontos újításokat tartalmaz az örökösödési illetékek kifizetését szabályozó rendelet. Eddig csak az 1929 július 1. előtti örökösödési illetékek voltak adóbónokkal fizethetők. Az új rendelkezések értelmében mindennemű örökösödési illeték, amelyik 1930 július 1. előtt kelt, adóbónokkal fizethető.

Felmentették Török Ferenc eszter-plebánost. Közöltük a Magyar Népből, hogy Török Ferenc, volt gyergyóesomafalvi, jelesleg nagyernyei esperes-plebánuszt államellenes izgatás miatt

ötévi fegyházra ítélték. A csikszeredai törvényszék újra felvétel alapján most ítélkezett Török Ferenc ügyében. Dr. Gyárfás Elemér védőbeszéde után a törvényszék felmentette a meghurcolt plebánost. A csikszeredai törvényszék ítélete általános megnyugvást keltett a magyarság körében és elégtételt szolgáltatott az ártatlanul meghurcolt plebánosnak. Végtelenül elszomorító dolog, hogy az alapítvány vádat magyar emberek indították a nagyérdemű esperes ellen.

Megérkeztek Rómába a magyar futóbajnokok. Nehány héttel ezelőtt közöltük, hogy Lovass Antal és Matura Ernő budapesti futóbajnokok elindultak Budapestről, hogy futva Rómába jussanak el. Közöltük, hogy Lovass növényevő, Matura pedig kizárólag húskosztot él. A két futó naponta 50—60 kilométeres utszakaszt futott be. December 4-én szerencsésen megérkeztek Rómába. A két magyar futó Musolininek díszes bőrkötésben vitte a magyar tornászok üdvözlését. A magyar futókat óriási tömeg fogadta Rómában. A telkes ünnepségek után orvosok vizsgálták meg a két acélizomzatú magyart és megállapították, hogy a hosszú ut nem ártott meg egészségüknek. Ez a megállapítás annál csodálatosabb, mert Lovass Antal elmult 46 éves.

Magyar színésznő és amerikai milliomos házassága. Romantikus házasságot kötött egy magyar színésznő egy amerikai milliomossal. Erről pompás cikkben számol be a *Délbáb* új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Nagyszerű filmrovatot, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt és számtalan érdekességet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban.

Meghosszabbították a belföldi kölcsönjegyzés határidejét. A belföldi kölcsönjegyzés határidejét tíz nappal meghosszabbították. Arra számítanak, hogy ezt az időt olyan külföldi magánemberek és vállalatok fogják kölcsönjegyzés céljaira felhasználni, akiknek pénzük van Romániában és nem tudják kivinni.

Revízió ellenes gyűlés volt Nagykárolyban. Az országos revízió-ellenes liga nagykárolyi tagozatának rendezésében gyűlés volt december 1-én. Az ünnepséget istentisztelet vezette be Majd a résztvevők felvonultak a város háza előtti térre. A gyűlést Craciunescu központi titkár vezette. Stelian Popescu betegsége miatt. Szónokok voltak Dr. Darabant polgármester, Válianus szenátor, Vizer és Bárbé tanárok. A gyűlésen résztvettek a községi küldöttségek és azok zenekarai.

Nagy pusztító felhőszakadás Ausztráliában. Ausztrália több tartományában nagy orkán és felhőszakadás pusztított. A szélvész több községet és várost romba döntött. Az árvíz óriási károkat okozott. A nagy szerencsétlenségnek harmincöt halálos áldozata van. Az anyagi kárt másfél milliárd lejre becsülik.

A Tálisoarai (Olaszteleki)

körházasorsjegyek visszavonhatóanul végső határideje **1935 Febr. 10.** Egy sorsjegy ára 25 Lei.

Főnyeremény 100 000 Lei. Összesen 1-15 drb sorsjegy nyer. Csak egy húzás lesz. Mindenki megpróbálhatja szerencséjét egy vagy több sorsjegy vásárlásával.

A sorsjegyek árának és 8 Lei portóköltségnek előzetes beküldése mellett, bárki rendelhet a körházbizottságtól **Tálisoara-Olasztelek**, vagy az Unifárius Nők Szövetségénél **Odorbetu-Székeludvarhely**.

Bajt okozott a muskátli! Stan és Pacala közigazgatási vezér-felügyelők ellenőrző körutat rendeztek Csik-megyében. Gyergyó-esomafalván felfedezték, hogy Botár Erzsike tanítónő szobájának ablakain fehér függöny van s az ablakban piros papírral bevont virág eserepekben zöldlevelű muskátlik állanak. Azonnal jegyzőkönyvet vettek fel az esetről és Botár Erzsike ellen megindították az eljárást. Különbösen Botár Erzsike sikeresen tette le a nyelvvizsgát s így valószínű azért találták ki ezt a vádat, hogy megvonhassák tőle a tanítás jogát.

Szerencsétlenség történt az ernyei homokbányában. A kisküüllővármegyei Ernye községben Deák Magdolna sárga homokért ment a közeli bányába. A homokbánya felett levő fölcéreg leszakadt és a szerencsétlen fiatal leányt eltemette. Holtan akadtak reá.

Mikor szabadságolják a katonákat karácsonyra? A katonák karácsonyi szabadságát folyó évben két szakaszban adják ki. A katonák felét december 1-től 20-ig, másik felét pedig december 20-tól január 10-ig szabadságolják.

Üvegruhában fognak járni a nők. A párizsi és londoni divatbölgyek törhetetlen és hajlékony üvegből csináltatják estélyi ruhájukat. Az olcsó üvegtoalettek nagy sikert arattak. A „Párizsi Divat” a legnépszerűbb magyar divatlap minden divatujdonságról beszámol. Közel száz ruha, kabát és kézimunka eredeti rajzát közli és a szabásminták után minden nő akár sajátkezűleg is elkészítheti nagyszerű, divatos toalettjét. A „Párizsi Divat” sok hasznos tanácsot közöl, rovatjai a házlásszonyok és a lányok között egyaránt népszerűek.

Mennyi adót fizetnek a trafikosok? A pénzügyminisztérium rendelete értelmében további intézkedésig a trafikosok városokon 1500—4000 lej évi adót kötelesek fizetni kereskedésük nagysága szerint. A falusi trafikosok évente 1000 lej adót fizetnek.

Ghibu ur megjutalmazása. Ismeretes, hogy a temesvári Piarista Rendháznak negyértékű ingatlanát sajátították ki Temesvár városa számára. A piaristák ellen indított mozgalmat Ghibu kolozsvári egyetemi tanár kezdeményezte. Ghibu volt annak idején a római katolikus Státus ellen vezetett támadások mozgatója. Temesvár város tanácsa számára Ghibu készítette azokat az irásokat, amelyeknek segítségével a piaristák ellen megkezdődött a kisajátítási eljárás. Ghibu ur munkásságát Temesvár városának tanácsa jól megfizette, amennyiben a bizalmas jellegű pénzalapokból ötvenezer lejt utaltak ki számára.

Halálosvégű csempészség. Paul Grigor komlósi gazdálkodó tíz liter szeszt akart átesempészni Csehszlovákiába. Három társával csónakba ült és úgy akarták a Tiszán átvinni a szeszt. Közben a csónak elsüllyedt és Grigor megfulladt a folyó hullámaiban.

Ipari kiállítás nyílt meg Marosvásárhelyen. Az ipari múzeum helyiségében Marosvásárhelyen ipari kiállítás nyílt meg. A kiállítással egyidejűleg az iparkamara helyiségeiben székely népművészeti és háziipari kiállítást nyitottak meg.

Szomorú végű összeszólalkozás. Kovács József galócasi legény összeszólalkozott Tar Gyula nevű régi haragosával. Veszekedés közben Tar kést rántott és

megszurta Kovács Józsefet. Kovácsot a gyergyószentmiklósi kórházban ápolták, azonban sebe olyan súlyos volt, hogy nem lehetett megmenteni, meghalt sérülésében. A gyilkos legényt a csendőrök letartóztatták. Mai képes mellékletünkben sóbányában szünylő fegyencek képét közöljük. Ez a kép legyen figyelmeztető azoknak, akik igazukat bicsokkal akarják megvédeni.

Féljegy kedvezmény a vonaton. A vasút vezérigazgatósága a féljegyekkel tett kedvező tapasztalatok hatása alatt komolyan foglalkozik a vasuti jegyek árának mérséklésével. Egyelőre kísérleti heteket rendeznek, hogy megállapíthassák, hogy mennyi jövedelem többletet eredményez a vasutijegyek árának mérséklése? A vasutigazgatóság rendelete értelmében december 5 és 12-ike között féljeggyel lehetett utazni. A kísérlet eredménye alapján fogják a további intézkedéseket megtenni.

Tasnádbajomban megint baj van. Közöltük két év előtt a Magyar Népből, hogy Tasnádbajom (Szilágy megye) lakossága politikai kortések izgatása következtében kapával és kaszával verte ki az adóvégrehajtókat a községből. Most újabb erőszakosság történt a faluban. Az interimár bizottság tanácsülésén Goman Dumitru bírót ellenfelei alaposan elverték. A verkedésé fajult tanácsülés szomorú tanulságot szolgáltatott arról, hogy mi lesz a közigazgatásból, ha politikát vegyitenek abba.

Szerencsétlenség az erdőben. A szilágy megyei Kegye községben Copeika Vasile fát szállított az erdőből. Egy zökkenőnél leesett a székér tetejéről és a kerekek alá került. Haldokolva szállították kórházba.

csodaszép lesz Tolnai Világja karácsonyi száma, amely nem ragyogó melléklettel, összesen 588 oldal terjedelemben megjelenni. A duplateralap karácsonyi szám mellékletei következők: Arnold Benett "Áruház rejtélye" című lebilincselően érdekes regénye, színes tonkötésben, Mark Twain "Ódus és Királyfi" című világos ifjúsági regénye, nagyszerű sztrációkkal és egy előjegyzéssel a naptár az 1935. évre.

Mennyi adót kell fizetni erdő-ermelés alkalmával? A közeli adókiadó bizottság döntés értelmében a kitermelt erdő után az eladási ár vagy értékének százalékát kell adóképesen kifizetni. Az adókiadás alkalmával nem veszik tekintetbe az erdő kitermelését, amelyek a kitermelési szerződésben a fizetési módokra vonatkoznak.

Autószerencsétlenség a vasuti pályánál. Berger, marosvásárhelyi vállalkozó egy teherautót Udvarhelyről Vásárhelyre szállított. Segesvár közelében a vasúti átjárónál a teherautó nem volt leeresztve és amikor a teherautó a vasuti sínpályára ért, a bukaresti gyorsvonat elütötte. A vállalkozó és a teherautó vezetője súlyosan megsebesültek és a segesvári kórházba szállították. Nem csoda, hogy az autószerencsétlenségek mind gyakoribbakká válnak, hiszen a vasúti pályák kitanult pályaszerelői tudatosság és gyakorlat nélküli vasutalakat cserélték fel.

Az alá helyezték Dumitrescu tábornokot és öt alantás tisztjét, Dumitrescu tábornokot, a csendőrség volt főparancsnokát hamián és sikkasztásra való felhívás címén vád alá helyezték. Társai is, öt magasrangú tisztet, a vádlottak padjára ültettek.

Bukarestben sztrájkolnak az ügyvédek. A bukaresti ügyvédek, minthogy újabb illetékeket vetettek ki reájuk, sztrájkba léptek. A tárgyalásokon egyetlen ügyvéd sem jelent meg, emiatt a bírósági tárgyalásokat nem lehetett megtartani. A sztrájkoló ügyvédek nagy botrányokat rendeznek a bíróságok épületeiben.

Tulbuzgó adóperceptor. A kézdivásárhelyi Magyar Dalárda szerlegavató ünnepélyt tartott. Ünnepély után közeledően vettek részt a Dalárda tagjai. A közeledően megjelent egy adóperceptor és követelte, hogy fizessék ki a mulatságok után szokásos illetményt. Csak mintán nagy nehezen megértették a perceptorral, hogy a közeledők után nem jár látványossági illeték. állott el attól a szándékától, hogy beszüntesse a Magyar Dalárda ünnepi ebédjét.

A királyi esküvőn elveszett egy drága ékszer. Julianna holland trónörökös nő hat millió lej értékű gyémánt karkötője a londoni esküvőn elveszett. Az értékes karkötő után többszáz detektív nyomoz.

Szomorú eredmény. A közoktatásügyi minisztérium a temesvári vezérfelügyelőséget értesítette a szilágysági felekezeti tanítók nyelvvizsgájának eredményéről. A felekezeti iskolákból augusztus hó folyamán 38 tanítót, illetve tanítónőt hívtak vizsgára. Ebből 10-en átmentek egy nem jelent meg, 22-en megbuktak és 5-öt felmentettek a vizsgakényszer alól. A megbuktak ugyyszólván mind családfenntartók.

Gyermekszerencsétlenség. Hétfőről-hétre szomorú hírekben számolunk be a szülők gondatlansága miatt bekövetkezett gyer-

mekszerencsétlenségekről. Ez alkalommal is megrendítő három gyermekhalálról kell beszámolnunk. Barabás József gyergyóremetei lakos, az udvaron foglalatostkodott. Három kisgyermek ezalatt a szobában a tüzhely körül játszadozott. Az egyik kisgyermek meggyullt és ettől lángra kapott a másik két gyermek ruhája is. Olyan súlyos égési sebeket szenvedtek, hogy mindhárman meghaltak.

Farkasesordák pusztítanak Ozsdola vidékén. A Kézdivásárhely közelében fekvő Ozsdola környékén farkasesorda jelent meg. A veszedelmes ragadozók Lázár Albert juhaiból egy éjszaka tíz darabot szétéptek. A közeli Gelence községben is nagy kárt okoztak a farkasok. A kézdivásárhelyi vadászok hajtóvadászatot fognak indítani az elszaporodott farkasok ellen.

Sok ember teljesen elveszti minden életkedvét, mert borzasztóan kínozza a rheuma és köszvény. De nincs ok a kétségbeesésre, mert a szenvedők ezrei nyerték már vissza a *Togal* által egészségüket! A *Togal* erősen húgysavoldó és a bajt gyökerében támadja meg. Továbbá nagy mértékben baktériumölő

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Új regény a Régi Kolozsvárról

Nagy Péter: A fötéri nagy ház című érdekes mesészerű regény-újítások a halszavú muzsikáló és linomságával idéz egy darab életet a város múltjából. — Előreláthatólag a könyv sikere meg fogja közelíteni szerző Ö kedves Kolozsvár című könyvének óriási sikerét annál is inkább, mert a könyv árát a kiadó nagyon mérsékelten csak 40 leuban szabta meg. Kapható minden könyvkereskedésben és a kiadó

MINERVÁNÁL

Cluj Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-u.) sz.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

Hogyan éljen meg a háromholdas kisbirtokos?

— Négyzetes műveléssel kétszer ezze meg kukoricatermését! — Mit kell szem előtt tartani ennél a művelési eljárásnál? —

Ha korán érő fajtájú kukoricát vetettünk, úgy az szeptember elsejére már annyira érett, hogy a szárának eső feletti részét levághatjuk, ami által a eső gyors és tökéletes beérését érjük el.

Siettessük a beérést!

A kukoricaszárban levő tápláló nedvek előbb a felső részből kezdenek elvonulni a gyökér felé és azért kezd felülről száradni először a levélzet. Ha a eső felett levágjuk a szárát, a napfény és a levegő nagyobb erővel érik a csövet. A gyakorlat azt mutatja, hogy a fecsonkitással a kukorica beérését két héttel lehet siettetni.

Azonban nehogy a szem keményedése előtt vágjuk le a szár végét, mert akkor a szem rancos lesz és nem lesz benne elegendő tápanyag. A csönkitást legjobb akkor végezni, amikor már a szembe nem halad be a körmünk.

A levágott felső szárrészt szépen kévébe kötjük és ha megszáradt, elraktározzuk, mert kitűnő takarmány, felér a legjobb szénával.

Milyen vetőmagot használjunk?

A kukoricatörés alatt, ha különösen szép fejlett töveket találunk, amelyeken 2—3 szépen fejlett eső van, azokat szedjük külön és otthon a padláson gondosan tegyük félre. Jövő évre ez lesz a vetőmagunk. Természetesen lefejtéskor még egyszer kiválogatjuk és csak az egyforma színű és nagyságu csöveket fogjuk vetés céljára felhasználni. *A csövek mindkét végéről 1—2 centi hosszúságban külön fejtsük le a szemeket és azokat ne tegyük a vetőmag közé, mert azok nagyon aprók, vagy idomtalan alakúak. Vetésre mindig a legszebb, legegészségesebb magot kell felhasználni, mert csak azokból várhatunk szép, egészséges növényeket.*

Ne használjunk kasban (másként görében) telet vetőmagot, mert ott sok évben megfagy a kukorica és akkor elveszti csiraképességét.

Ha kényszerítve volnánk kasban telet magot vetni, úgy azt előbb próbaképpen csiráztassuk meg. 100 szemet vessünk el egy kis ládikába, öntözzük meg és tartsuk meleg helyen. 10 nap alatt a kukorica kikel és akkor meglátjuk, hogy 100 szemből hány kelt ki és aszerint vetünk egy-egy fészekbe több, vagy kevesebb szemet, mert különben nagyon káros meglepetés érhet.

Törés után a kukoricaszárát többször vágjuk le, ne sajnáljuk a derekunkat. Ezáltal több lesz a takarmányunk, na meg a kukoricamoly elleni védekezés szempontjából is ez a helyes, amiről majd később fogunk beszélgetni.

Mit csináljon az, aki az egész földjét nem tudja megtrágyázni?

Tegyük fel, hogy valakinek nincsen állatja és így trágya hiányában gyengébb a földje. Az ilyen gazda ne hagyjon egy száznál több kukoricát egy fészekben. Ugy is segíthet magán a szegény gazda, hogy szerez egy szekér jó éret trágyát és abból minden 90 centire a kapavágásba egy marékkal beszór és arra dobja a magot. Természetesen ezzel csak egy-két évi segítséget nyújt, mert trágya nélkül nem lehet gazdálkodni.

Miért jobb a négyzetes vetés, mint a régimódi?

Hasonlítsuk most össze a régimódi és a négyzetes műveléssel vetett kukorica költségeit és termés mennyiségét.

A régi művelésnél az egy hold kukoricaföld egy szántást és egy boronálást kapott, amely munka értéke 200 lejre vehető. Az első kapálást 6 kapa napszámra, a második kapálást és földtöltést 8 kapa napszámra veszem. A kukoricatörést, szárlevágásért és kévébe kötésért 8 napszámmal lehet elvégezni. Így összesen 22 kapa napszám ment rá erre a művelésre; a napszámot 35 lejjel számítva, 770 lejt tesz ki. A vetésért átlag 20 kiló magot 450 lejes értékben használunk.

nak fel. Ezek szerint egy hold kukoricavetés (régimódi) költsége pénzértékre átszámítva, 1010 lej. A bevétel pedig 700 kgr. átlag eredményt véve alapul, 200 lejt számítva, 1400 lej; a tők értéke 200 lej, napraforgó 200 lej. *Igy a termés összértéke 1800 lej.*

A négyzetes művelésnél a számítás a következő:

Oszi szántásra 150 lejt veszek fel, mert akkor szántunk, amikor már minden más gazdasági munkát elvégeztünk. A tavaszi szántásra is 150 lejt számítok, mert tekintettel az őszi szántásra, a munka gyorsan és könnyen fog menni. A vetésnél szükséges 1 férfi és 2 gyermek tavaszi napszámja 60 lej, 5 kgr. vetőmag 10 lej. Az első kapáláshoz szükséges 4 kapa-napszámot 25 lejjel számítom, mert olyan korán kell kapálni, amikor még más sürgős munka nincsen és így a napszám még olcsó. Ez kitesz 100 lejt. A második kapálást 5-ön elvégzik, mert nem kell töltögetni és a föld jó porhanyó. 35 lejt számítva, a munkaköltség kitesz 175 lejt. A harmadik és negyedik kapálást 4–5 kapás könnyen elvégzi és így összesen 8 kapanapszámot számítva, 35 lejjel, az összesen 280 lej. A törést és száravágást nyole 35 lejes munkás itt is elvégzi, ha több is a munka, de a sorban álló tövekről gyorsabban lehet a törést végezni. Ez a munka is 280 lejre van értékelve.

Összeadva az egyes tételeket, ennél a művelésnél a kiadás 1205 lej.

A bevétel legalább 16 mm. szemű kukorica 200 lejjel számítva, 3200 lej. A számításaim szerint a négyzetes kukoricaművelésnél 1400 lejjel több a bevétel. Igen ám, de mi nem vehetjük csak ennyire a tiszta hasznot, mert a befektetett munkát nem számíthatjuk kiadásnak, hiszen az a célunk, hogy munkánkkal a bevételt növeljük és a számadásunkban levő hiányt valamiképpen fedezzük.

A kukoricaszár és hántalék többletet nem számítottam fel, bár az is fontos, mert azzal is könnyebben teleljük ki állatainkat.

Amint azt a bevezető részben említettem, ezek a számítások nagy általánosságban vannak véve, mert a terméseredményeknél nagy eltérések lehetnek. Láttam én már a régi művelés szerint kezelt földön is 14 mázsás termést, de viszont láttam 25 mázsás termést a négyzetes műveléssel.

A négyzetes kukorica műveléséről tartott fejtegetésem, azt hiszem eléggé meggyőzték a gondolkodó gazdákat annak célszerűségéről. Kérem kedves gazdatársaimat, próbálkozzanak meg a négyzetes műveléssel. Ha bárki erre vonatkozólag még felvilágosításért akar hozzám fordulni, nagyon szívesen állok rendelkezésére, csak kérdését írja meg a Magyar Nép szerkesztőségének.

—dor.

Hogyan kezeljük a gyümölcsösök talaját?

A gyümölcsös talaját a téli nedvesség befogadására alkalmassá kell tenni. A víz, mint minden élő lénynél, úgy a gyümölcsfáknál is rendkívül nagy szerepet játszik. Szinte hihetetlen, hogy még a fatestben is 70–90 százaléknyi víztartalom van. A növények táplálékaikat csak oldott állapotban képesek felvenni a gyökerek révén. Bebizonyosodott az is, hogy 1 liter folyadékban alig néhány milligrammnyi tápsóoldat van. Elképzelhető tehát, hogy a gyümölcsfának, melytől megköveteljük, hogy évről-évre fejlődjön, és viszonylag hatalmas tömegű gyümölcsrel lásson el

bennünket, milyen nagy vízmennyiségre van szüksége, hogy annak elpárologtatása után a megfelelő tápanyaghoz jusson. Ebből a szempontból is különösen nagy fontossággal bír a téli nedvesség megtartása. Még a legegyszerűbb ember is tapasztalati tényként tudja, hogy a száraz telek rendkívül kedvezőtlenül hatnak a gyümölcsfákra. Az almafák és a törpe-alanyra oltott bokorfák, ha nem jutnak elég nedvességhez, ami a sekélyebb gyökoreselésük természetéből könnyebben előállhat, a legtöbbet szenvednek a nedvesség-hiánytól. Az erősebb és mélyreható gyökérszerű gazdasági fák viszonylag könnyeb-

ben jutnak nedvességhez, mert a talaj mélyebb rétegeiben feláramló víz előbb éri el a gyökereket. Nagyon fontos a gyümölcsfákra, hogy ősszel rögzösen felássuk a talajt, mert a begyepesedett, letaposott és a nyár folyamán összeiszapolódott föld színéről, különösen, ha az lejtős terület, a nedvesség könnyen leszalad. Nagyobb területen ahol az őszi ásás anyagi megterhelést jelentene, sekély szántással is pótolhatjuk ezt a munkát. Ugy kell azonban végrehajtani, hogy az eke a fák közelébe ne jusson, leginkább csak a sorközöket szántjuk és a fák közelében ásással egészítjük ki a talaj feltörését!

Csal az időjárás. Sok minden egyéb között az időjárás az, mely a gazdát a legjobban megcsalja. Az idén hosszú az ősz, a juhok békésen legelnek, hízna, jól néznek ki, a gazda megtakarítja otthon az abrak-takarmányt és e sok természet-adta előny közben megelégedik arról, hogy az állat jó kinézése csak szemfényvesztés, mert tele van mëtellyel. Ez a veszedelem egész valójában csak akkor mutatkozik, ha az állatot hazahajtják. Akkor látja a

gazda, hogy az állat egyre erőtlenebbé a szengolyója sárgul és a legtöbb esetben vízzel telik meg.

Rosszak a gazdasági viszonyok, vigyáznunk kell tehát állatainkra, nem szabad őket a mëtely áldozatául engedni. Sok gondolkodni való nincs a juhot végig kell distolozni és a Distol beadása után az állatokkal jó abrak-takarmányt kell etetni, hogy gyógyulásuk biztos legyen és ismét erőhöz kapjanak.

Javulnak a gabonaárak.

Az Északamerikai Egyesült Államokban nem sikerült a kukorica-termés. Így az északamerikai Argentínából vásárolnak kukoricát. Ezért a délamerikai kukorica nem fogja elárasztani az európai piacokat. Ennek hatása már látszik. Az európai piacokon a kukorica drágul, sőt az áremelkedés jótékony hatása a más gabonaneműek árán is érzik. A belföldi piacon különösen kukorica iránt mutatkozik nagy kereslet. A kivitelre alkalmas kukoricáért a brailai kikötőben 22 ezer lej fizetnek vagononként. Az eddigi ár 18 ezer lej volt. A kukorica után az árpaárban tapasztalható legnagyobb emelkedés. A buza is drágult.

Megindult a dió kivitele.

A dió kivitele megindult nyugati és északi országok felé. A külföld nagy érdeklődése következtében a dió ára a belföldi piacon megdrágult. Kiváló minőségű dió kilójáért 20 lej is fizetnek. Azok tehát, akik a Magyar Népből közölt előírások szerint kezelték a levett diót, most szép haszonhoz juthatnak. Ezt az árat ugyanis csak olyan dióért fizetik, amelyik a héjából való kisedés után meg volt mosva és szellős helyen volt szárítva. A gyenge minőségű, rosszul kezelt dióért legfeljebb 8—10 lej adnak kilónként. Az ilyet ugyanis külföldi kereskedők nem veszik meg.

Piaci árak Szatmáron.

Buza 420—430, rozs 270—280, kukorica 175—180, zab 225—230, napraforgó 275—280. A paszuly ára nagyon meglepett. 200—210 lej fizetnek egy mázsá paszulyért.

E SAKEZ A VALÓDI
DISTOL
GYÖRJI JUHAMEG BIZTOSAN A
MËTELYKÖRT

Ára darabonként 10 lej.

• AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK •

Művészeink érdekében.

— Megnyitó beszéd Zágoni Szabó Lili képzőművész kiállításán. —

Szeretettel üdvözlöm az érdemes művésznő e kedves kiállításán megjelent közönséget. Engedjék meg, hogy ez alkalommal azt mondjam, hogy azok, akik a mostani rendkívül megnehezült életviszonyok között, az anyagi sikerre való igen csekély kilátással munkával, áldozattal, állandó kitartással művészeti eszményeik szolgálatával gazdagítják kulturánkat — méltán el is várhatják s még is érdemlik, hogy megbecsülésünkkel, szeretetteljes érdeklődésünkkel vegyük körül őket. Ezt érdemli tőlünk a mi művésznőnk is, akinek kiállításán most részt veszünk. Ő is azok közé tartozik, akik minden elismerésreméltó odaadással és hűséggel áldoznak a nemes művészet oltárán. A múlt években is hősies lemondással nagy áldozatot hozott azért, hogy tanulmányutakat tegyen Münchenben, kitűnő művészeti iskolákban folytasson tanulmányokat, hogy azután meggazdagodott lélekkel térjen haza s hozza haza gyűjtött kincseit a mi kulturánk gazdagítására. Nézzék meg figyelemmel a mai kiállítás anyagát s látni fogják, hogy a művésznő valóban milyen sok értéket ajánl fel nekünk hatásokban gazdag tanulmányainak kincsesházából. Ott vannak a pompás portrék, amelyeken megfog a jellemzőt megragadó művészi erő, ott vannak a megkapó müncheni képek, amelyek a város ősi emlékeit idézik lelkiünk elé, hogy ihlessenek a képek is minket történelmi emlékeink megőrzésére és megbecsülésére. Látjuk, hogy a képeken milyen gazdag és finom színezés, mozgalmasság, a lelket megérezékeltető kifejező erő ömlik el. Itt van az a sok kis kép, amely a művésznő élénk fantáziájának, figurális képek megjelenítésére hivatott kifejező erejének bizonyosságai. Van itt a művésznőnek egy engem különösen megragadó képe, amely Erdély földjének a lelkét szólaltatja meg, a kép a Kelemenbavasokról. Enn úgy éreztem, hogy ezen a képen ott van annak a magyarázata, hogy miért van az, hogy a művésznő újra kel, meggazdagítja lelkét újabb és újabb impressziókkal, de mindig hazatér, hogy közöttünk ossza ki lelki kincseit.

Ide köti a föld szeretete s akkor is, amikor München, Amsterdam, London vagy Páris utcáit járja, a Rajna-vidék megkapó szépségeit szemléli — lelke előtt a mi városaink, hegyeink, völgyeink bontakoznak ki s amikor képei kidolgozásán fárad, akkor azokkal nekünk akar szolgálni.

Ismétlem, mi hálásak lehetünk művészeinknek, hogy hősies önfeláldozással az igazi szépségek meglátása felé terelik a lelkeket.

Amidőn köszönetet mondok a művésznőnek s üdvözlöm a művésznőt nemes és áldozatkész vállalkozásáért, még egy fontos dologra hívjam fel e helyről is társadalmunk figyelmét. Van 15 éve annak, hogy egy éppen itt megtartott kiállítás alkalmával reámutattam művészeink és műpártolóink szervezkedésének szükségességére. Két okból van erre szükség. Szükség van művészeink hathatósabb támogatására, egységesebb munkájuk sikerének biztosítása érdekében, de szükséges a szélesebb körű közönség érdeklődésének fokozása; művészi izlésének fejlesztése érdekében. Ez a képzőművészeti kiállítás is mutatja, hogy van még több, kitűnő tehetség a művészet minden ágában s így a festőművészet terén is sorainkban, de ezek még egymáshoz sem tudják szervezetség nélkül megtalálni az utat, de hogyan tudnák megtalálni a szélesebb közönséggel a kapcsolatokat összefogó szervezetség nélkül? Ez a szervezkedés lehet kiindulási pontja a közönség itéletének fejlesztésére, érdeklődésének fokozására. Fórumot kell teremteni, amely a művészeknek erkölcsi háttérrel, a közönségnek komoly garanciát ad művészeink munkájának méltó és igaz értékelése tekintetében. E alkalommal is felhívom erre művészeink és műpártolóink figyelmét s kérem, vegyék komoly vizsgálat alá s terelessék a megvalósulás útjára e szöveget nagyon is szükséges javaslatot.

Még egyszer szeretettel üdvözlöm a megjelenteket s a művésznő további munkásságára Isten áldását kívánva, a kiállítást megnyitom.

Vásárhelyi János.

Mitlótó

Tanuljatok imádkozni.

*Hol a szíven bosszú, átok,
Ott nem nyílnak hit-virágok . . .
— Testvériség hol vagy, hol vagy?!
Gondra fekszik; könnyre kelünk . . .
— Tanuljatok imádkozni:
egyedül az Isten velünk!*

*Elfakult az élet színe,
Kialudt a lelkek fénye,
maga-szötte zür-zavarban
veszni készül a föld népe . . .
Reng, inog a létünk fája:
a jövődö mit fog hozni? . . .
Testvéreim, igaz hittel
tanuljatok imádkozni!*

*Csüggedezve, rongy-szegényén
vergődünk, mint a téli ág . . .
Mindenütt a bánat hangja
s szomorúság, szomorúság . . .
Nem tudunk már égre nézni?
Nem tudunk már álmódolni?
Testvéreim, igaz hittel
tanuljatok imádkozni!*

*Nézzetek ki a határra:
annak is van bánat-árnya!
s mégis, mégis, éjjelente,
ha a szélvész zúg felette:
a holt-szemű hervadt lombok
összeülnek álmódolni . . .
Testvéreim, igaz hittel
tanuljatok imádkozni!*

MATHE ANDRAS.

Valami.

— Azt akarom, hogy legyen belőlem valami! — mondta a legidősebb az öt testvér közül. — Használni akarok a világnak. Nem bánom, ha alacsony sorban élek is, de ha becsületesen, tisztességgel elvégzem a munkámat, az már valami. Tégláégető leszek, téglára mindig szükség van, legalább műveltem valamit.

— Bizony édes-keveset! — mondta rá a második. — Amit te csinálni akarsz, nem ér sokkal többet, mint egy lyukas mogyoró. Napszámosmunka az csak, akár gép is el tudja végezni. Már én inkább kőműves leszek, az már csakugyan valami, én az akarok lenni. Az céhbeli mesterség, azzal bekerülhet az ember a céhbe, tisztos polgár lesz. Ha jól megy a sorom, még segédeket is tartok, mester lesz a nevem, a feleségem meg mesterné. Ez aztán már valami.

— Sok semmi! — mondta a harmadik. — Akkor még mindig nem kerültél bele az urirendbe, pedig sok ága-boga van városban az urirendnek s mind messze-messze fölötté van a mesterember-félének. Ha még olyan derék ember vagy is, ha mesterember leszel, csak közönséges ember maradsz. Annál én már külön akarok lenni. Építőmester leszek, művészi pályára lépek, a művelt, uri népek között is jeles ember akarok lenni. Mennyi házat, palotát építek majd! Az már valami!

— Ugyan, sokat ér ez a valami! — mondta a negyedik foghegyről. — En majd nem járok mások kitaposott útján, én lángész leszek, többet érek, mint ti, valamennyien csak vagytok. Olyan ujformájú házakat építek, amilyent még nem látott a világ. Lesz min elgondolkozni az embereknek, ha meglátják az én házaimat.

— Látom én, egyikötökből se lesz soha semmi, de tegyetek amit akartok. En nem tartok véletelt, én kívül maradok minden dolgotokban, én majd meggondolok és megbírálok mindent, amit ti műveltek. Mindennek megvan a visszája, én majd kikeresgélem, megmagyarázom és azután igazán valami.

De hát mi lett az öt testvérből?

A legidősebb, aki tégláégető volt, egyszerre csak észrevette, hogy minden tégláról, amit kiégetett, egy szerény fillér gurult le, csak olyan kicsi kis rézpénz, de sok kicsi sokra megy, fillérekből lesznek a koronák és ha péknél, mészárosnál, szabónál koronákkal kopogtat az ember, egyszerre sarkig tárva-nyitva előtte az ajtó és mindent megkap, amit csak akar. Bizony minden darab tégláról legurult egy fillér; pedig sok szétesett, vagy kettétört, de azért még azok so mentek veszendőbe, felhasználták még azokat is.

Elt a faluban egy öreg anyóka, a szegény, öreg Margit néni, aki nagyon szeretett volna egy kis viskót építeni. Ő kapta meg az összes eltört

téglákat, de azért akadt köztük ép is, mert a legidősebb testvérnek áldott jó szíve volt, ha csak téglát égetett is. A szegény öreg anyóka maga építette fel a viskóját a tengerpart közelében. Biz az hitványka volt, de megvolt még akkor is.

A második testvér értette, hogy kell külön házát építeni, hiszen tanulta. Mikor segéd lett, batyuba kötötte kevés cökmókját és a mesterlegények szokása szerint elindult világgá tanulni, szerencsét próbálni. Aztán évek múlva visszatért szülővárosába, mester lett és egyik házat a másik után építette, egy egész utcasort. Segédei, inasai voltak, sohase hallgatott el házában a vidám énekszó. Bizony, ez valami volt.

Utána következett az építész, a harmadik testvér, aki elvégezte az akadémiát, építész lett belőle, nemes ember, nagy ur, sok háza volt és abban az utcában, melyet a testvére, az építőmester épített, tervezett neki egy házat, úgy, hogy a végén róla nevezték el az utcát is. Gyerekei urí gyerekek voltak és mikor meghalt, urrendbeli asszony volt az özvegye és az is valami. Ott volt a neve az utca minden sarkán és megmaradt az emléke, mert az ő nevéből emlegették az utcát — az pedig nagy valami.

Utána következett a negyedik testvér, aki valami újat akart, amelyet még nem látott a világ és a tetejébe még egy emeletet, hanem összeomlott alatta, lezuhant és kitörte a derekát. Fényes temetése volt, zászlókkal, zeneszóval, sok virággal: tele voltak virággal az összes ujságok, meg az utca kövezete. Három gyászbeszédet is mondtak fölötte, egyik hosszabb volt, mint a másik és nagy öröme telt volna benne neki magának, ha hallhatta volna, mert mindig nagyon szerette, ha emlegették. Sirja fölött nagy sírmeleket emeltek, az igaz, hogy csak egyemeletes volt, de az is valami.

Most már ő is meghalt, mint a másik három; hanem az utolsó, aki mindent a sárba rántott, valamennyiüket túlélte. De ütött végre az ő órája is, ő is leletette a kanalat és fölment ő is az égbe és megállt a mennyország kapuja előtt. Ott mindig kettesével várják a beboesátást. Itt állt most egy másik lélekkel, aki szintén szeretett volna bejutni. A szegény öreg anyóka volt, a kis viskó gazdája.

— No, öreganyó, hát maga ki? Maga is befelől igyekszik? — kérdezte.

— En egy szegény, együgyű öreg asszony

Hogyan? ... Igen, igen! Csakis

segít biztosan és azonnal! — mert mindig fényesen bevált!

Rheuma | Ülőidegzsába | Ideg- és főfájás
Köszvény | Spanyolnátha | Meghűlés esetén

A Togal-tabletta erős húgysavoldó és baktériumölő hatása.
 Idült esetekben is fényesen bevált!

Togal semmivel sem pótolható! — Togal biztosan segít!
 Gyógyszertárakban és drogériákban. Lei 52.— és Lei 130.—
 A Togal-tabletta svájci készítmény.

vagyok, nincs senkim az égvilágon: az öreg Margit néni vagyok, a gát mellől.

— Hát mit végzett, mit művelt edalenn a földön?

— Nem műveltem én a világon semmi olyast, ami kinyitná előttem a mennyország kapuját. Csak a jó Isten irgalmától várhatom, belépettek-e a mennyországba?

— Hogy költözött el a földi életből? — kérdezte az ötödik testvér, csakhogy mondjon valamit, mert unatkozott, hogy annyit kell álldogálni, várakozni.

— En bizony nem is tudom! Az utolsó napokban még csak egy picinyke kis szellő sem fújdogált, de farkasördítő hideg volt, amint tesszik is tudni. Amennyire a tengeren csak ellátott az ember, mindenütt csak jég meg jég. Az egész város a jégen volt: koresolyáztak, táncoltak, legalább is azt hiszem, úgy hívják ezt a mulatságot. Mindenfelé szólt a muzsika, itt is áraltak mindenféle jóízű ennilalókat, meg ott is. Olyan hangos lármát csaptak széles jókedvükben, hogy behallatszott még az én szegény szobáskámba is, ahol betegen feküdtem. Egyszerre csak ott, ahol összeért az ég meg a tenger, hirtelen egy különös, fehér felhő bukkant fel. Csak néztem, néztem, majd egy fekete pont támadt a közepén, amely nőttön nőtt. Akkor már tudtam, mit jelent ez a dolog. Öreg vagyok már, végigfutott rajtam a borzongás. Életemben már kétszer láttam ilyen felhőt kerekedni és tudtam, hogy rettenetes égiháború következik utána szörnyű özönvízzel s kinn lepi a jégen azokat a szegény embereket, akik most olyan vígan esznek, isznak, ugrálnak, mulatoznak. Ki figyelmeztesse

őket, akik közül senki sem látta a veszedelmet, amelyet csak én ismertem meg? Iszonyatos félelem fogott el, nagy keservesen levánszorogtam az ablakig, de tovább nem győztem erővel. Hanem az ablakot még ki tudtam nyitni. Láttam, milyen vigan ugrálnak, szaladgálnak összevissza a jégen, közben pedig a fehér felhő, közepén a nagy fekete zsákkal, mind jobban elborította az eget. Amilyen hangosan csak tudtam, kiáltoztam nekik, de nagyon messze voltam tőlük nem hallott meg senki. Pedig a zivatar egyszeriben itt lesz, akkor pedig a jég egyszerre végigreped és akkor menthetetlenül elvesznek mind egy szálig, még hirmondójuk se marad. Ok nem hallhatták meg a hangom, arról pedig szó se lehetett, hogy én odáig elvergődjek. Csak tudnék valami utat-módot, hogyan lehetne őket partra hívni. Akkor a jó Isten ébresztette bennem azt a gondolatot, hogy legokosabb lesz meggyújtani az ágyamat, vesszen inkább tűzben az egész ház, hogysen annyi tenger nép ilyen szörnyű módon elpusztuljon. Szerencsére tüzet tudtam gyújtani, felesapott a láng, én is menekültem a házból, de az ajtónál messzebb nem tudtam elvánszorogni, ott már leroskadtam. Alig húztam ki a lábamat a házból, magasan felesapott a láng, ki az ablakon és egyszerre belekapott a tetőbe. A jégen egy-kettőre észrevették a tüzet és ahogy a lábuk bírta, szaladtak a partra, hogy a szegény nyomorult asszonyt megmentésük, mert azt hitték, bent ég a házban. Nem akadt köztük egy lélek sem, aki másfelé szaladt volna. Hallottam, mikor már közeledtek, de hallottam azt is, hogy zug a szél, olyan recsegéropogás támadt, mintha ágyuból lövöldöztek volna; az özönlő árvíz felemelte a jeget és szétrepesztette. De akkorra már mindnyájan fölérttek a partra, mindnyájan megmenekültek. De én nem bírtam a hideget, meg a szörnyű ijedelmet és így érkeztem meg most a mennyország

kapuja elé. Bizonyosan megnyílik ilyen magamfajta szegény teremtésnek is, mint én.

Ekkor feltárult a mennyek kapuja és egy angyal bevezette az öregasszonyt. A kapu előtt elvesztett egy szalmaszálát; a szalmazsákjából hozta fel, amelyet meggyújtott, hogy azt a mulató sokadalmat megmentse a szörnyű haláltól. A szalmaszál egyszerre szinaraannyá változott, de az még nem is elég, az arany szalmaszál csak elkezdett nőni és a legszebb arany ékességek támadtak belőle.

— Látod, ezt hozta ez a szegény asszony! — mondta az angyal az ötödik testvérnek. — Hát te mit hoztál? De hisz tudom én, hogy nem műveltél te semmit az égvilágon, még csak egy árva téglát sem égettél. Legjobb volna, ha újra vissza tudnál menni és felhoznál legalább egyetlen téglát, ha már többet nem tudsz. De hát nem mész vissza, én meg nem tehetek érted semmit.

Akkor még a szegény öreg lélek, a jó néni kezdett könyörögni érte:

— A testvére égette az összes téglákat, amelyekkel az én nyomoruságos viskóm felépült, ő adta valamennyit. Nekem, szegény asszonynépnek, bizony nagyon nagy adomány volt az. Nem telne ki egy téglá az apró darabokból, hulladékokból neki is? Irgalmas cselekedet volna. Hiszen úgy rászorult szegény és a mennyország az irgalom hazája.

— A testvéred segít be a mennyországba, — szólt az angyal, — az a testvéred, akinek a munkáját te olyan semmibe vettél, akinek becsületes életét úgy lenéztél. Neki köszönheted, hogy el nem üzünk a kapuból, megengedjük, hogy itt maradhass a kapuban, gondolkozz és azon légy, mint ütheted helyre földi életed ezer bűnét, de belépned addig nem lehet, amíg legalább valami jót nem művelsz.

(Andersen után.)

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

Aproságok • Adomák

Uj gépek az emberiség szolgálatában.

Wardenier, hollandi feltaláló olyan gépezetet talált fel, amelyik üzemanyag nélkül képes munkát végezni. A gépben a hajtóerőt magasnyomású levegő szolgáltatja. Így tehát semmiféle üzemi anyagra nincs szüksége az új gépnek. Az új gépet egyaránt lehet használni álló és mozgó gépnek, a költségei nagyon alacsonyak, mert csak kenő anyagot kell hozzá vásárolni. Az új gép most van kipróbálás alatt. Szakértők nagy jövőt jósolnak a gépnek.

Ennél a találmánynál jóval nagyobb feltűnést keltett egy varsói sebész-tanár gépezete. Szmirnov, varsói tudós, kacsukból mesterséges szívet szerkesztett. A mesterséges szív villamos erővel működik. A híres tanár a mesterséges szív segítségével érdekes műtéteket végzett. Egyik esetéről a következő nyilatkozatot tette. — Egy ember szívszélhűtésben meghalt. Hozzám hozták a „holttestet“. Kivettem a szívet és villamos szívet helyeztem el mellüregében. Rövid idő múlva a halott fölnyitotta szemét. Amikor ezt láttam, a mesterséges szívet azonnal visszaeseréltem a valódi szívvél, egy injekciót adtam neki és az ember ma is él.

A rendkívül érdekes felfedezés hírét orvosi körökben nagy kétkedéssel fogadják. Nem lehetetlen azonban, hogy a varsói tanár találmányában van igazság is és a különös gépezet rövidesen az emberiség közkincsévé válik.

Kifárad a vas.

A fát, a követ és vasat életelen, szervetlen anyagoknak

Vásárolja meg a napokban megjelent **SPECIAL zsebnaptárt,**

amely a szokásos naptári részekén kívül a következőket tartalmazza: Rövid bukaresti kalauz. Románia vasutvonalai. Autóbuszjáratok. Postai díjszabások. Rádió. Bélyegilletékek. Erkölcsei bizonyítvány, fegyvertartási engedély stb., valamint utlevelek beszerzési módzatai. — Statisztikai kimutatások a világ önálló államairól. A legnagyobb városok. Külföldi pénznemek. Időszámítás a föld különböző pontjain. Mértékrendszerek. Belföldi fürdőhelyek.

Külön sportrovat.

Az izlésesen kiállított vászonkötésű zsebnaptár

ára 25— lei.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Kiadja a MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI MŰINTÉZET R-T
CLUJ-KOLOZSVAR, STRADA BARON L. POP (BRASSAU.) 5. SZÁM

tartják. Az újabb vizsgálatok szerint a szervetlen anyagoknak is megvan a maguk titokzatos élete. Éppen úgy öregednek, mint az élő szervezetek. Megállapították például a vasról, hogy ha állandóan használatban van, tovább tart, mint hogyha időnként pihentetik. Fontos dolog ezt tudni különösen gépeknél. Helyes kezelés és gondozás mellett abban a gépben tart tovább a vas alkatrész, amelyik állandóan használatban van. A ritkán használt gépbe a vas kifárad és könnyen megtörténik, hogy használat alkalmával eltörik.

Miért fontos a kut?

Hosszu ideje folyik már a per két szomszéd között egy kut tulajdonjogáért, amelyik éppen a kerítés vonalába esik. Végül is a bíró felteszi a kérdést, hogy miért ragaszkodnak annyira a pereskedő felek a kut tulajdonjogához? Erre megszólal az egyik pereskedő ember:

— Kérem bíró úr, mindketten borkereskedők vagyunk.

Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 20 lei, — orvosi levelekhez 30 lei.

B. A. A vonatkozó törvényes intézkedések értelmében a falusi kis malmok „micile mori tarănesti“ nem kötelesek az ugynevezett forgalmi adóval, vagy amint a törvény nevezi „cifra de afaceri“. Következésképpen Önnek elsősorban meg kell állapítatnia, hogy a kérdéses malom abba a kategóriába tartozik, amelyikre nézve a törvény fenti értelemben intézkedik, a szükséges lépések megtétele végett azonban ajánljuk forduljon az ügyvédjéhez.

G. S. A belügyminiszter rendeleto értelmében hivatalos bizonyítványokra tovább is 14 lei okmánybélyeg és 2 lei repülőbélyeg kell ragasztani. Önt tehát nem érto cirelem azáltal, hogy a bizonyítvány bélyegkötségében 16 lej fizet ki.

G. L. Gyümölcsfákat nyugodtan lehet télen is ültetni, mindaddig, amig a talaj le nem fagy. Vigyázni kell azonban arra, hogyha hirtelen fagy következik be, az el nem ültetett gyümölcsfák gyökerei a szabadban elfagyhatnak. Ezért, ha fagytól lehet tartani, a gyümölcsfák ültetését azonnal szüntesse be és a megmaradt fákat vermelje el olyan módon, hogy gyökérzetük és törzsük egyharmad része föld alá

Terjesszük a
„Magyar Nép“-et!

Kerüljön. Az ilyen módon elvert gyümölcsfa tavasszal minden kár nélkül elültethető.

K. P-né. Epekő ellen sokféle gyógyszer van (köztük egy-egy kiválóan jó), de szükséges tudni, hogy Önnel milyen stádiumban van a betegség? Epefövény, vagy epekő? Ki állapította meg, hogy lényeg epekő áll fenn? Szedett-e már valamilyen gyógyszert ellene? — Ezeket meg kell írni és akkor választ adhatunk.

P. Zs. Levelére válaszolva értesítem, hogy a kelevények okozója genyet termelő baktériumok (az n. n. staphylococcusok). Fontos, hogy a kelevények genyes tartalmát ne kenjük oda a bőrhöz, mert azon a helyen is létrejöhet egy másik Igen sokszor a szőr-tüszők helyén keletkezik, mert ott a baktériumok könnyen behatolhatnak. Tanácsos a kelevényeket pl. meleg lenmaglisztespéppel megérlelni és a genyet óvatosan eltávolítani. Nagyobb kelevényeket a kezelés tartama alatt tanácsos bekötni. Igen jó a kelevények kezelésére a *Turunculol* nevű gyógyszer, mely tubusban kerül forgalomba. Ehhez van használati utasítás is mellékelve. A kelevények ellen való védekezésnél fontos a bőr tisztántartása. Igen sok kelevény gyógykezelése, főleg ha az-makacs természetű, orvosi beavatkozást igényel.

Dr. G. E.

Zs. J. elnök. Amennyiben az Ön hitelezője elutasította az Ön konverziós ajánlatát, ezt két okból tehetné. Elsősorban elutasíthatja az ajánlatot a törvény 40. szakasza értelmében, ez azt jelenti, hogy az Ön hitelezője nem veti magát alá a konverziós törvény rendelkezéseinek, inkább vár 10 évig anélkül, hogy Ön fizetne neki egyebet mint évenként az egész tőke után járó 1% kamatot, de követelve a 10 év eltelté után az egész összeget. A második eset amikor a hitelezője elutasíthatja a konverziós ajánlatát akkor állhat fenn, amikor Ön nem felel meg bármilyen okból a konverziós törvényben előírt feltételeknek. Ez esetben az egész adósság esedékessé válik a lejárat napján és Önnek meg kell

fizetnie az egész tartozását. Amennyiben Ön falusi 20 holdon alóli birtokos a törvény által előírt összes feltételek fennállása esetében 50% redukióra van joga, míg a fennmaradó 50%-ot 17 év

alatt fizetheti meg 3% kamattal. Mivel az elutasítás közvetlen indokait nem ismerjük, csak ilyen általános választ adhatunk, de annak körülírása esetében szívesen megadjuk válaszunkat.

Székelylevélzetek

Az alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

S. A. Marosludas. B. J. Aranyosgyéres. V. M. Krizba. Sz. V. Vajdahunyad. M. Gy. Beszterce. A. P. Kézdiszentlélek. Sz. Z. Székelyhid. F. M. Nagyszentmiklós.

Sz. A. Magyarvita. Forduljon a következő címhez: Revista Avicola Arad, Str. Veche. Levelében hivatkozzék lapunkra.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: St. Gy. Aga 85 (r. 1935. jul. 1-ig), N. A. Nyárádszabonedekek előf. rendben 1934. dec. 31-ig, P. M. Gyulavarsánd 153 (r. 1934. dec. 31-ig), L. P. Mieske 455 (r. 1934. dec. 31-ig), B. G. Köröstárkány 155, S. L. Pusztajlak 1350, L. J. Adámos 150, B. S. G. és J. S. M. Mezöpanit 150—150, K. P. J. Petek 155, T. I. Székelyszenterzsébet 155, N. M. Rugonfalva 155, Cs. P. Apatelek 150, S. Zs. Érábrány 150, E. I. Asszonyvásár 155, W. V. Nagyvárad 85 (r. 1934. dec. 31-ig), B. P.

Bucuresti 150, Cs. J. Barátos 155, D. A. Bitá 150, T. S. Ozsdola 155, Ifj. F. I. Nyujtód 150, Sch. A. Piski 155, K. J. Nyárádesikfalva 155, B. S. Rigmány 150, O. K. I. Kémer 80, Sz. Gy. Majláthfalva 155, M. L. Marosludas 150, Id. B. Sz. G. Kisbacon 300, K. J. Parajd 155, Id. T. D. Magyarapud 155, L. G. Mezöbergenye 155 lej.

Apróhirdetések.

Vass Adolf szabadalmi ügyvivő Cluj-Kolozsvár, Str. Grigorescu 112.

Eladó mezőgazdasági gépek! 1 drb. 16 soros „Unicum” vetőgép, 1 drb. Bacer-féle szélrosta, 1 drb. tengeri morzsoló (napi munkája 150—200 véka), 1 drb. acélfogó lógereblye, 1 drb. négy személyre való fekete könnyű kocsi, 1 pár csaknem új lán, 1 drb. 6 soros szakeko taligástól. Minden használt, de teljesen jó karban. **Nagy Miklós, Sanmichlaus-Bethlenszentmiklós,** p. u. Sona. jud. Tarnava-Mica.

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

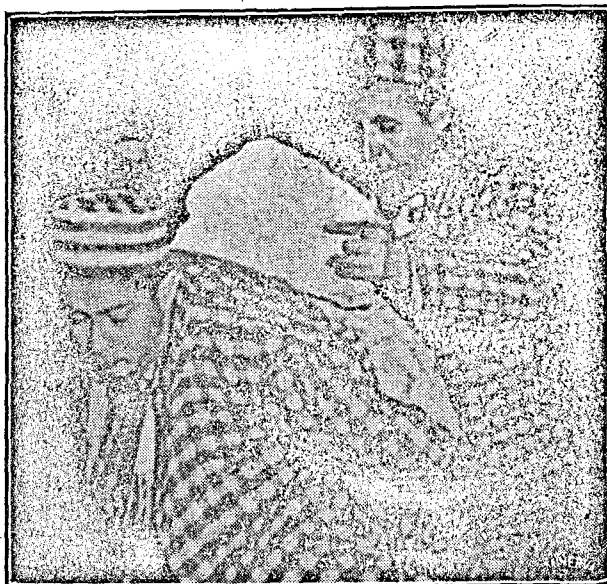
MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatószámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai ucca) 5.

Előfizetési díja egész évre **csak 80 lei.**

Isten őrizzen!

Lapunkban gyászrovatot kellene nyitnunk azoknak a híreknek a közlésére, amelyek a falusi nép véres viszállyairól szólnak. Hány életet olt ki évről évre hetyke vagy italtól megbolondult legények bieskája, az indulat dühében egymásnak rohanó férfiak fejszéje. Pedig milyen rettenetes sors várakozik a bünösökre! Mert igaz, hogy Romániában a bünöst nem ítélik halálra, de a legnagyobb megtorlást mérik rája: sóbányákba küldik kényszermunkára. A láncravert raboknak erőbeli állapotuk szerint vagy vágniuk kell a darabsót vagy hátukon a föld felszínére gurcolniok és szekerre rakniok. Képünk azt a jelenetet ábrázolja, amikor a sóbánya mélyén egyik rab a másiknak a hátára rakja a térket, hogy avval az utat a lépcsők százain a bánya

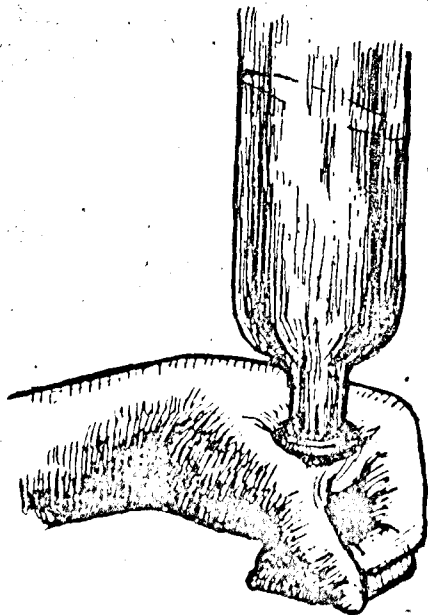

lejáratahoz megtegye. De meg kellene gondolniok az embereknek a következményeket, mielőtt a gonosztettet elkövetik! Isten őrizzen minden jótét lelket a kényszermunka rémségeitől!

Tanuld meg!

Hogyan távolítjuk el a szálkát fájdalom nélkül?

A szálka eltávolítása sokszor nagyon körülményes, különösen gyermekeknél nagyon nehéz,

mert a szálka kipiszkálása fájdalmat okoz nekik nyugtalanodnak. Ezenkívül a szálka kipiszkálása alkalmával a tüvel könnyen fertőző anyo-

gokat juttathatunk a sebbe, ami vérmérgezést okozhat. A szálka kivételét fájdalom nélkül a következő módon végezhetjük el. Öntsünk forró vizet egy bőnyaku palackba s nyomjuk a szálka által megsebzett testrészt erősen a palack szájára. A hus a nyomás következtében összeszűrodik és a szálka 2—3 perc múltán kiszorul anélkül, hogy fájdalmat éreznénk. Erdős alkalmával sokszor szorul szálka a kézbe, ezzel a módszerrel kitűnően el lehet távolítani.

Miért nem savanyodott meg a káposzta?

Egy előfizetőnk írja, hogy idén nagyon jó és szép káposztája termett, a leszedett termést részben eladta, részben pedig azonnal besavanyította. Káposztája azonban nagyon nehezen savanyodik és rossz ízű.

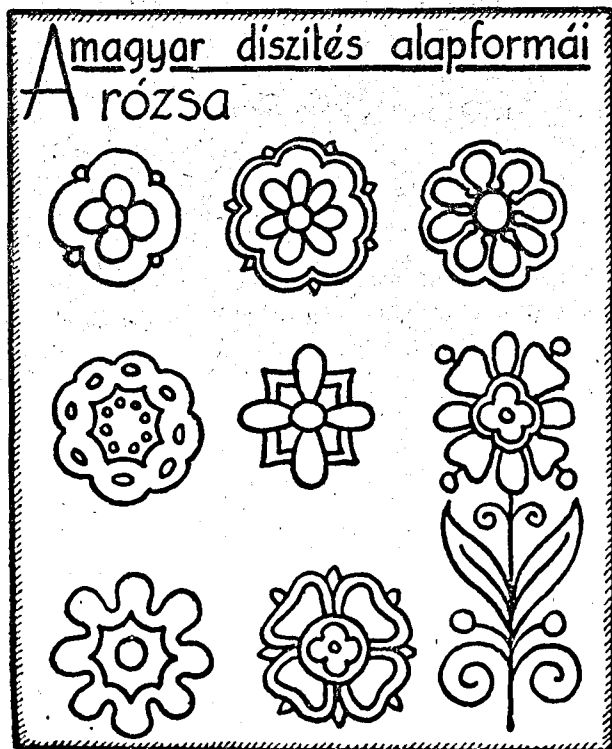
A baj oka abban keresendő, hogy a káposztát közvetlenül a szedés után nem szabad besavanyítani. A káposztának kisebb fagy nem árt, sőt elősegíti tartósságát és növeli cukortartalmát, amiből a savanyúságot okozó tejsav képződik. A levágás után tehát tisztogassuk le a fejekről a nagyobb és romlott leveleket. Azután száraz, szellős helyen rakjuk a káposztafejeket halomba, hogy utóérésen essék át. Az utóérés rendszeren 2—3 hétig tart. Ezután besavanyíthatjuk a káposzta-fejeket akár egészben eikának, vagy pedig gyalulva, sárvált káposztának.

Könyvnapjárunk a napokban megjelenik.

A tavalyinál sokkal nagyobb könyvnapjárunk nyomása befejeződött és füzése véget ért. — A napokban megkezdődik gyönyörű színes borítékba való foglalása és szétküldése. A pontos fizetők karácsonyra megkapják értékes könyvnapjárunkat. Fizesse ki mindenki előfizetési hátralékát, mert ezzel biztosítja magának a legszebb karácsonyi ajándékot, a Magyar Nép könyvnapját.

A magyaros diszitő művészet alapformái.

Cikkeinket, amelyekben arra biztattuk erdélyi magyar testvéreinket, hogy a gazdasági bajok ellen otthon, a háziipar fölkarolásával, szövésnek, fonásnak, himzésnek, varrásnak gyakorlásával vegyék föl a harcot, most más uton is alá akarjuk támasztani. A Magyar Nép hasábjain, képek sorozatában is ismertetni akarjuk, hogy a magyar népművészeti munkának mik a leggyakrabban használt diszitő elemei. A sorozat első képe mult számunkban jelent meg, a második mostani számunkat ékesíti. Ezek a rózsza magyaros ábrázolásával foglalkoznak. De rendre jönnek a többi diszitő formák is. A művészi szépségű sorozatot Tóth István festőművész fogja újabb meg újabb rajzokkal ellátni. Azt hisszük, hogy nő-olvasóink nagy érdeklődéssel fogják lapunknak ezt az új, képes rovatát figyelni.

— Mit csinál János bácsi?
— Hát nem látod? Kapálok pipadohányt és pipálok kapadohányt.

Veréb, miní gyujtogató.

Amerikában érdekes tapasztalatokat tettek a verebek veszedelmes voltára vonatkozólag. Megfigyelték, hogy a verebek az utcáról vagy utakról összeszedik az eldobott szivarka végeket. A verebeknek ez a szokása sok veszedelmet okozott már. Repülés közben ugyanis a senyvedő parázs izzani kezdett, a veréb kidobja szájából a szivarka véget és ez nagyon gyakran tüzet okozott. Amerikai szakértők szerint az erdőtüzek és a falusi tüzesetek nagyrészt a verebek által el-ejtett parázsló szivarka végek okozzák.

Az ellentétek vonzzák egymást.

Két fiatal ember beszélget a házasságról. Az egyik nagyhangon kijelenti:

— A tudósok azt mondják, hogy az ellentétek vonzzák egymást és az ilyen emberekből keletkezett házasságok boldogak. Én tehát, ha egyszer megnősülök, pontosan az ellentétemet fogom feleségül venni.

— Na az nem lesz nagy dolog, — feleli a másik — nagyon sok szép és okos leány van a világon.